

Трајно старателство: ваш начин да планирате однапред

Сега постои начин со кој ви се овозможува однапред да испланирате и да направите свој аранжман за тоа кој ќе донесува одлуки во ваше име во случај на повреда, болест или онеспособеност.

Појавата на неочекувана повреда, болест или онеспособеност може да доведе до тоа во иднина да не можете да бидете во состојба да донесувате свои лични здравствени или животни одлуки. Таквите одлуки можат да опфаќаат прашања за тоа каде ќе живеете, каков вид на услуги и здравствена грижа ќе добивате и согласност за видот на забни и медицински услуги.

Трајниот старател кој вие законски сте го одредиле, може да ги проценува вашите желби и мислење, како во минатото така и во сегашноста и мислењето на професионалните лица и сите други лица кои играат важна улога во вашиот живот. Трајниот старател може да ги зема во обзир постоечките околности токму во оној момент кога треба да се донеси одлуката и ако треба да се донеси одлука во ваше име.

Ако сте на осумнаесетта или повеќегодишна возраст и ако сте правно способни за да донесувате одлуки, тогаш можете да одредите траен старател. Поседување на правна способност значи дека ја разбирате суштината и дејството на старателство од траен вид. Ополномошувањето на трајниот старател стапува во сила само ако го изгубите вашиот капацитет да донесувате свои одлуки. Трајниот вид на ополномоштување значи дека овластувањето на старателот продолжува да трае се додека трае вашата онеспособеност.

За свој траен старател можете да одредите лице кое е член на вашето семејство или е ваш пријател и има 18 или повеќе години. Ако одредите повеќе од еден траен старател, вие тоа можете да го направите на неколку начини, на пр. одлуките кои ќе ги донесуваат да бидат заеднички или независни. Затоа што трајниот старател ќе има можност да донесува лични и здравствени одлуки во ваше име, од голема важност е таквото лице да биде некој кому му верувате дека ќе донесува одлуки во ваш најдобар интерес.

Ако сакате да одредите траен старател. Морате да се потпишете на формулар за одредување на старател. Лицето или лицата кои ги одредувате да бидат ваши трајни старатели исто така мораат да се потпишат на формулар за да потврдат дека тие се согласиле да бидат ваши трајни старатели. Сите потписи на формуларот мора да бидат просведочени од Управен судски службеник (Registrar of a Local Court). Доколку се предомислите, можете да го поништите ваквото одредување под услов сеуште да сте правно способни.

Приватната помошна единица за трајно старателство (Private Guardian Support Unit PGSU) е спремна да обезбеди информации, помош и упатни услуги за трајни старатели. Персоналот на Единицата може да им помогне на трајните старатели со

информации за сите прашања во однос на нивната улога на законски одредени старатели.

Макар што не постои такво тело кое го надгледува вашиот траен старател, ако сте загрижени за вашата добросостојба поради работата на вашиот траен старател, вие можете да дадете молба до Судот за старателство (Guardianship Tribunal) за повторно разгледување на одредувањето на трајниот старател.

Каде можам да добијам повеќе информации за трајно старателство?

За повеќе информации или за да добиете копија од упатникот Трајно старателство во HJB: *ваш начин однапред да планирате* (Enduring guardianship in NSW: *your way to plan ahead*) можете да ја контактирате Канцеларијата на јавниот старател (Public Guardian)

Телефон: 02 8688 2650

Бесплатен тел. бр. 1800 451 510

Поштенска адреса: Locked Bag 5116, Parramatta NSW 2124

Вебсајт: <http://www.lawlink.nsw.gov.au/opg>

За да дознаете повеќе за поддршката и информациите кои можат да ги добијат трајните старатели можете да не контактирате во:

The Private Guardian Support Unit

Телефон: 02 8688 6060

Бесплатен тел.бр. 1800 451 510

Адреса: 160 Marsden Street, Parramatta NSW 2150

За правен совет и помош за да извршите одредување на трајно старателство можете да контактирате :

- адвокат
- Управен судски службеник
- Општествен правен центар (Community legal center)

За повеќе информации во врска со доставување на молба за старателство до Судот за старателство, можете да се јавите во Судот на:

Телефон: 02 9556 7600

Бесплатен тел. бр. 1800 463 928

TTY: 02 9552 8534

Поштенска адреса: Locked Bag 9, Balmain 2041

ENGLISH

There is now a way to plan ahead and set in place your own arrangements, prior to the onset of illness or disability, for someone else to make decisions on your behalf.

Accident, illness or disability may mean that, at some time in the future, you may not be able to make your own personal, health and lifestyle decisions. These decisions may include deciding where you live, what services you receive, what health care you receive and consenting to medical and dental treatment on your behalf.

An enduring guardian, legally appointed by you, can consider your wishes and opinions, past and present, and the views of professionals and other people important in your life. An enduring guardian can take into account the circumstances existing at the time the decision needs to be made and make decisions on your behalf should the need arise.

If you are 18 years or older with the necessary legal capacity you can appoint an enduring guardian. To have legal capacity means that you understand the nature and effect of the enduring guardianship form of appointment. The enduring guardian's powers come into effect only if you lose capacity to make your own decisions. The enduring nature of the power means that the guardian's authority continues while you are incapacitated.

You can appoint a family member or friend who is 18 years or over to be your enduring guardian. If you appoint more than one enduring guardian, you can appoint them in a number of ways for example: to make decisions jointly or independently. Because an enduring guardian will make personal and health decisions on your behalf it is important that it is someone you trust to make decisions in your best interests.

If you want to appoint an enduring guardian, you must sign a form of appointment. The person or people you appoint as your enduring guardian or enduring guardians must also sign the form to show that they have agreed to be your guardian. All signatures on the form need to be witnessed and certified by a legal practitioner or Registrar of a Local Court. You can also revoke the appointment, as long as you still have capacity, if you change your mind.

The Private Guardian Support Unit (PGSU) is available to provide an information, support and referral service to enduring guardians. Staff of the unit are able to assist enduring guardians with queries they may have concerning their role as a legally appointed guardian.

While there is no system of supervision of enduring guardians, anyone who is concerned for your welfare because of the actions of your enduring guardian can apply for a review of the appointment by the Guardianship Tribunal.

Where can I get more information about enduring guardianship?

For more information or to request a copy of the guide *Enduring guardianship in NSW: your way to plan ahead* you can contact the Public Guardian.

Telephone: 02 8688 6070
Toll free: 1800 451 510
Postal address: Locked Bag 5116, Parramatta NSW 2124
Website: www.lawlink.nsw.gov.au/opg

For more information about the support and information available to enduring guardians you can contact:

The Private Guardian Support Unit

Telephone: 02 8688 6060
Toll free: 1800 451 510
Address: Parramatta Justice Precinct, 160 Marsden St, Parramatta NSW 2124

Is English your second language?

You can contact the Public Guardian through the Translating and Interpreting Service (TIS) on 131450. TIS will organise for an interpreter in your language to be on the telephone when you contact us. TIS is a free and confidential service.

For legal advice and assistance with making an enduring guardianship appointment you can contact:

- a solicitor
- the Registrar of a Local Court
- a community legal centre

For more information about making a guardianship application to the Guardianship Tribunal you can contact the Tribunal on:

Telephone: 02 9556 7600
Toll free: 1800 463 928
TTY: 02 9552 8534
Postal address: Locked Bag 9, Balmain 2041